

одержання пенсії державного службовця після досягнення ними 62-річного віку, проте таке положення не відповідає приписам ст. 21 Конституції України щодо рівності всіх людей у правах, оскільки встановлення фактично пенсійного віку, збільшеного на два роки, для чоловіків, які перебувають на державній службі, є дискримінаційним порівняно із правом на пенсію чоловіків, які працюють в інших сферах народного господарства та які є службовцями інших державних та недержавних органів [9].

Певного уточнення потребують і положення Закону України «Про державну службу», щодо визначення порядку взаємозаліку періодів державної служби та інших видів служби (роботи), інших періодів, які зараховуються до стажу державної служби (навчання, відпустки тощо), чи є обов'язковим у складі 20 років стажу перебування саме на посадах державної служби чи достатньо для призначення пенсії державного службовця 20 років стажу, що зарахову-

ється до державної служби, порядку визначення посад, за якими враховується заробітна плата для обчислення пенсії тощо. Вбачається, що неврегульованість цих питань унеможлиблює застосування такої норми в цілому [9].

Таким чином, можна зазначити, що нове законодавство України про державну службу вимагає доопрацювання саме у частині визначення механізму забезпечення дотримання принципів державної служби – засадничих, організаційних, процедурних та створення надійних механізмів їх реалізації. Крім того, на сьогодні, на жаль, в наявності залишається значна кількість розпорошених у різноманітних законах та підзаконних нормативно-правових актах приписів, які врегульовують у тій чи іншій мірі засади всієї підгалузі державної служби. Відповідно, системне коригування положень чинного законодавства є пріоритетним напрямком формування засад державної служби на найближчий період.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні : Указ Президента України від 22 липня 1998 року № 810/98 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 21. – Ст. 32.
2. Проект Постанови про Концепцію реформи адміністративного права України від 11 вересня 2000 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_2?skl=4&pf3516=6054.
3. Про Концепцію розвитку законодавства про державну службу в Україні : Указ Президента від 20 лютого 2006 року № 140/2006 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 8. – Ст. 421.
4. Тимошук В. Новий закон про державну службу: новели та проблеми / В. Тимошук, О. Курінний // Юридичний вісник України. – 2011. – № 5 (866). – С. 4-5.
5. Тісецька А. Реформування інституту державної служби – створення надійної опори для майбутнього країни / А. Тісецька // Адміністративне право. – 2011.
6. Висновок Головного науково-експертного управління Верховної Ради України на проект Закону України «Про державну службу» від 25 травня 2011 року (реєстр. № 8306) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc34?id=&pf3511=39999&pf35401=188561.
7. Про державну службу: Закон України від 17 листопада 2011 року № 4050-VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 4. – Ст. 115.
8. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2001 року № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 32. – Ст. 314.
9. Зауваження Головного науково-експертного управління Верховної Ради України до проекту Закону України про державну службу від 25 травня 2011 року (реєстр. № 8306) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc34?id=&pf3511=39999&pf35401=205026.

УДК 342.95

ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ СУДУ ЯК СУБ'ЄКТА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА CONCEPT AND FEATURES OF LEGAL STATUS OF COURT AS SUBJECT OF ADMINISTRATIVE LAW

Гомада В.А.,

*здобувач кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права
Навчально-наукового інституту права та масових комунікацій
Харківського національного університету внутрішніх справ*

У статті з'ясовано зміст поняття «суб'єкт адміністративного права», проаналізовано поняття правосуб'єктності та визначено особливості правосуб'єктності суду, надано визначення поняттю правовий статус суду та виокремлено його основні структурні елементи.

Ключові слова: суд, адміністративне право, правовий статус суду, компетенція.

В статье определено содержание понятия «субъект административного права», проанализировано понятие правосубъектности и определены особенности правосубъектности суда, сформулировано определение понятия правовой статус суда и выделены его основные структурные элементы.

Ключевые слова: суд, административное право, правовой статус суда, компетенция.

The article finds out the content of the concept «subject of administrative law», analyzes the concept of legal personality, and identifies the features of the legal personality of the court, gives the definition of the concept of the legal status of the court, and highlights its main structural elements.

Key words: court, administrative law, legal status of the court, competence.

Однією з ознак демократичного політичного режиму у державі є наявність поділу влади. «Класичний» варіант поділу не передбачав наявність судової влади у державі, а включав лише законодавчу, виконавчу та федеративну. Першим, хто використав поділ, який ми знаємо на сьогодні, був Монтеस्क'є. Саме він розмежував владу у державі на виконавчу, законодавчу та судову, де останній надавав

спеціальний статус. Він виокремлює суд з-поміж інших гілок влади у державі, надаючи йому ознаки консервативності та повноваження відновлювати порушенні права, свободи та інтереси громадян.

Праці Монтеस्क'є не були останніми у цій сфері і на сьогодні багатьма вченими досліджується питання діяльності суду та його спеціальний статус у правовій системі

держави. Яскравим кроком у напрямку розширення судової системи стало прийняття Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАСУ) – важлива подія, яка спричинила якісні зміни в судовій адміністративній юрисдикції. Новий етап у суспільному сприйнятті процесу зміцнення законодавчої основи справедливого правосуддя відчутно збагачує процесуально-правову культуру, ідеологію принципу верховенства права [1, с. 33].

На особливості правового статусу суду як суб'єкта адміністративного права звертали свою увагу такі вчені, як: В.Б. Авер'янов, Д.М. Бахрах, Ю.П. Битяк, М.В. Вітрук, І.П. Голосніченко, І.Б. Коліушко, М.П. Орзіх, В.В. Лазарев, О.В. Малько, Н.І. Матузов, В.Ф. Мелашенко, І.М. Пахомов, О.В. Петришин та інші. Але, незважаючи на значну кількість наукових праць, визначення основних елементів правового статусу суду як суб'єкта адміністративного права не отримало достатнього обґрунтування. У зв'язку з цим вважаємо доцільним звернути увагу на дане питання з метою з'ясування особливостей правового статусу суду.

Метою статті є з'ясування особливостей правосуб'єктності суду, визначення поняття правовий статус суду та виокремлення його основних структурних елементів. Для досягнення зазначеної мети необхідно вирішити такі основні завдання: надати визначення поняттю «суб'єкт адміністративного права», проаналізувати поняття правосуб'єктності та з'ясувати особливості правосуб'єктності суду, розглянути у співвідношенні поняття «правосуб'єктність» та «правовий статус», здійснити їх порівняльний аналіз та виокремити відмінні ознаки.

Поняття адміністративного права та адміністративного процесу дуже взаємопов'язані між собою. Такий взаємозв'язок проявляється в тому, що саме адміністративний процес є правовою процедурою реалізації норм адміністративного права. Адміністративний процес – це врегульована законодавством процедура розгляду та вирішення індивідуальних спорів, що виникають в державному управлінні судами (загальними та спеціальними) або спеціально уповноваженою на це особою. Адміністративний процес реалізується шляхом здійснення суддями своїх процесуальних повноважень під час розгляду адміністративних справ. Їх знання про норми адміністративного права, їх змісту, спрямованості, місця у системі права, порядок застосування, взаємозв'язок з іншими нормами та юридичними принципами є необхідною умовою для реалізації головного завдання адміністративного судочинства – об'єктивного та справедливого вирішення справи. Такі вміння сприяють ефективному застосуванню судами норм процесуального та матеріального права.

На думку А.О. Селіванова, адміністративне судочинство – важлива гарантія забезпечення прав і свобод громадянина, забезпечення законних інтересів юридичних осіб, а у своїй сукупності їх реальний економічний, соціальний, політичний і юридичний «добробут» є основою для забезпечення суверенітету народу як запоруки верховенства його потреб і законних інтересів [1, с. 35]. Компетенція суддів в даних судах є важливим інститутом узгодження особистих, суспільних і публічних інтересів та одночасно найкращим засобом контролю. Виникає питання, а хто саме є суб'єктом адміністративного права та в чому полягає особливість суду як такого суб'єкту?

Враховуючи значну кількість праць вчених з приводу тлумачення поняття «суб'єкт адміністративного права», вважаємо доцільним навести думку російського вченого Д.М. Бахраха, який під суб'єктами адміністративного права розуміє учасників управлінських відносин, які адміністративно-правовими нормами наділені правами і обов'язками, здатністю вступати в адміністративні правовідносини. Правовідносини, вважає він, є основним каналом реалізації правових норм, тому носій прав і обов'язків стає суб'єктом правовідносин, і, взагалі, коло тих і інших співпадає [2, с. 7]. Враховуючи вищевикладене, можемо

зробити висновок про те, що суб'єкти адміністративного права – це такі учасники управлінських відносин, які мають особисті суб'єктивні права, власні інтереси, цілі, завдання, обов'язково виконують юридичні обов'язки, встановлені адміністративно-правовими нормами, та здатні вступати в адміністративні правовідносини. Водночас, необхідно розмежовувати поняття суб'єкта адміністративного права та суб'єкта адміністративно-правових відносин. Суб'єкт адміністративного права – це загальне поняття, що характеризує певне коло осіб, які відповідають змісту гіпотези норми адміністративного права. На відміну від цього суб'єкт адміністративно-правових відносин – це завжди визначена особа, яка бере участь в адміністративно-правових відносинах.

Для того щоб бути суб'єктом адміністративного права, особа (в широкому її розумінні, тобто фізична і юридична) повинна бути наділена правосуб'єктністю. Можемо зауважити, що коло учасників, що мають адміністративну правосуб'єктність є складнішим та більш ширшим, ніж системи суб'єктів будь-якої іншої галузі права. По-перше, про це свідчить велика кількість управлінських відносин у суспільстві. Управлінські відносини в системі адміністративного права є особливим елементом, що забезпечують суду привілейоване становище, відносно суб'єкта, щодо якого вчиняються управлінські дії, які характеризуються притаманними їм ознаками: превалюючим імперативним методом правового регулювання; основною метою – захист державних (загальносуспільних інтересів). Цікавою з цього приводу є думка Ю.М. Старилова, який встановив чіткий перелік управлінських відносин, що складають предмет адміністративного права, до них він відніс: управлінські відносини, що з'являються в рамках організації публічного управління; управлінські відносини, у рамках яких реалізуються функції та повноваження органів виконавчої влади, а також відносини, що виникають між різними рівнями системи органів виконавчої влади; управлінські відносини внутрішньо організаційного характеру, що виникають у процесі функціонування суб'єктів законодавчої, судової влади та прокуратури; відносини, що виникають у зв'язку з розглядом справ, щодо захисту порушених органами державного управління чи посадовими особами прав та свобод громадян [3, с. 10] Таким чином, управлінські відносини наявні в різних гілках влади та гарантують ефективність здійснення управлінської діяльності.

Другою ознакою є різноманіття відносин, які стосуються відповідної галузі. Та по-третє, це пов'язано з політикою держави, яка спрямована на надання права участі в адміністративних правовідносинах різним учасникам. Аналізуючи ці ознаки, необхідно зауважити на тому, що поняття «суд» є узагальнюючим поняттям, адже суб'єктами адміністративного права є не тільки адміністративні суди, але й місцеві загальні суди, які розглядають справи як адміністративні в межах компетенції передбаченою законодавством, а також інші суди, що вступають в управлінські відносини внутрішньо організаційного характеру, що виникають у процесі їх функціонування. Також знову слід звертати увагу на те, що суб'єкт права та суб'єкт адміністративних правовідносин – це не тотожні поняття, оскільки перший з них володіє лише теоретичною здатністю вступати в правовідносини, на відміну від іншого суб'єкта адміністративно-правових відносин, який є фактичним учасником даних правових зв'язків.

Правосуб'єктність суду має свою особливість, яка полягає у тому, що йому не притаманні всі риси праводієздатності. Це пов'язано з тим, що суд як суб'єкт права апіорі наділений комплексом прав та обов'язків і не може набувати їх під час своєї діяльності. Досліджуючи суд як суб'єкта адміністративного права, доцільного говорити не про праводієздатність, а про компетенцію, яка становить права та обов'язки суду та визначає спосіб впливу на суспільні відносини. Різні ланки суду мають різну компетенцію.

На сьогодні актуальним залишається питання співвідношення понять «адміністративна правосуб'єктність» та «адміністративно-правовий статус». Адже не існує однозначності з приводу тлумачення цих понять. З одного боку, можна вважати їх синонімами, які доповнюють один одного. З іншого – що це явно протилежні поняття. На нашу думку, правильним є останнє припущення, оскільки у правовій науці зазначено, що адміністративна правосуб'єктність – це можливість суб'єкта права мати права та обов'язки та використовувати їх. Натомість адміністративно-правовий статус – це права та обов'язки, які особа вже має. Таким чином, можна визначити поняття адміністративно-правового статусу суду як поєднання таких елементів, що характеризують його призначення, функціональне зобов'язання та відповідальність в правовій системі. До складу правового статусу суду як суб'єкта адміністративного права входять:

1) цільовий блок, який включає функції та завдання суду. Врахування такого особливого елементу, як цільовий блок у діяльності судового органу, особливо суддів, є необхідним, оскільки він складається з завдань та функцій, реалізації яких зумовлене забезпеченням певної соціальної необхідності. Цільовий блок є юридичною основою для визначення обсягу: повноважень, рішення відповідних завдань; встановлює відповідальність, яка виникає за невиконання даних завдань.

Завданнями адміністративних судів є захист прав, свобод та законних інтересів фізичних та юридичних осіб у сфері їх діяльності (публічно-правових відносин) від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, а також інших суб'єктів під час виконання ними владних управлінських функцій на основі законодавства, при цьому враховуючи делеговані ним повноваження. Не менш важливим завданням суддів є виконання перевірок законності й обґрунтованості прийнятих рішень і винесених постанов у справах про адміністративні правопорушення, які знаходяться в сфері повноважень інших суб'єктів.

Під функціями розуміємо основні напрямки діяльності (загальні та допоміжні), які взаємопов'язані між собою, та необхідні при здійсненні діяльності як судом в цілому, так і окремими його організаційно-структурними компонентами (судьями та державними службовцями) для досягнення спільної мети. За загальним правилом, до основних функцій адміністративного суду належать функція правосуддя та функція судового контролю, до допоміжних функцій – дозвільна функція, кадрова функція, організаційна функція та ін. Найбільш ефективне функціонування суду як суб'єкта адміністративного права проявляється лише у взаємодії з іншими органами державної влади. До них можна віднести: законодавчі органи, виконавчі органи.

А.С. Кобликов зазначає, що правосуддя не може функціонувати поза політикою. У процесі демократизації суспільства судова політика не повинна мати інших орієнтирів, крім права, тобто впроваджувати в життя політику, висловлену в законі, забезпечувати правові форми в установленому законом порядку [4, с. 72]. Тому діяльність суду у взаємодії з державними органами, органами місцевого самоврядування, громадськістю є очевидною. Така співпраця забезпечує формування структури суду, обмін інформацією та ефективність реалізації судових рішень.

Взаємодія з законодавчими органами проявляється у тому, що Верховна Рада України, як вищий орган законодавчої влади, здійснює правове забезпечення діяльності суду, шляхом прийняття відповідних нормативно-правових актів, а суд натомість, працює над забезпеченням відповідності законодавства суспільним відносинам та реалізації на практиці норми матеріального та процесуального законодавства. Прояв взаємодії виконавчої та судової влади суто змінився після прийняття Закону України «Про судова устрій та статус суддів». На сьогодні такий взаємозв'язок

проявляється лише у забезпеченні виконанні рішень суду, органами виконавчої влади. Суд же здійснює судовий контроль за діяльністю Міністерства юстиції може контролювати діяльність цього органу та визначати, якою вона є: законною чи незаконною. Особливою ознакою є те, що суд діє таким чином, не втручаючись у діяльність Міністерства юстиції та не порушуючи принципу стримувань та противаг. Нарешті взаємодія адміністративного суду з іншими судами полягає у встановленні чіткої компетенції окремих судів, обмін судовою практикою тощо. Співпраця всіх судів між собою забезпечує ефективність спільної роботи та організацію судового процесу, його якість та продуктивність.

Таким чином, цільовий блок є важливим елементом для встановлення прав і обов'язків суддів з метою забезпечення виконання ним завдань.

2) компетенція. Під компетенцією розуміють сферу повноважень, що відноситься до діяльності суду і необхідна йому для ефективного виконання покладених на нього завдань та функцій. Під повноваженнями Г. Ткач розуміє «владні повноваження є необхідні для реалізації публічною адміністрацією та іншими органами комплексу покладених на них прав та обов'язків. Вони свідчать проте, які конкретні права та обов'язки має орган для вирішення окреслених компетенцією цілей та завдань» [5, с. 105].

Особливістю адміністративного законодавства є те, що воно не передбачає використання поняття «компетенція». Яскравим прикладом є назва ст. 17 КАСУ, де законодавець поняття «компетенція» замінює поняттям «юрисдикція». Це характеризується: по-перше, кореспондуючими нормами Конституції України, зокрема ст. 124 вказує на те, що юрисдикція судової влади поширюється на всі правовідносини у державі; по-друге, змістом судової діяльності, яка передбачає наявність чітко визначеного кола публічно-правових спорів, підвідомчих адміністративним судам [6, с. 323-324]. Використання терміна компетенція є, скоріше, винятком.

Існує два види повноважень суду, як суб'єкта адміністративного права: функціональні та предметні. Функціональні повноваження – це певні дії місцевих чи інших судами, які застосовуються ними під час здійснення правосуддя. Предметні – тобто такі, що визначають межі юрисдикційної підсудності суду. На думку Ю. Битяка, компетенція – це певний обсяг державної діяльності, покладений на конкретний орган, або коло питань, передбачених законодавством, іншими нормативно-правовими актами, які він має право вирішувати у процесі практичної діяльності [7, с. 70]. У свою чергу, Д. Бахрах розглядає компетенцію як частину правового статусу суб'єкта, яка складається із сукупності владних повноважень стосовно певних предметів відання. Її перший елемент включає права й обов'язки, пов'язані із здійсненням влади, з участю в управлінських відносинах, в тому числі правом видавати певні акти, а другий – підвідомчість, правове закріплення кола об'єктів, предметів, справ, на які поширюються владні повноваження [8, с. 40].

Щодо встановлення чіткої компетенції адміністративних судів, необхідно зауважити, що до їх сфери діяльності відносяться публічно-правові спори, коли один із суб'єктів є носієм владних повноважень та його діяльність пов'язана з реалізацією певних функцій держави, та спрямована на задоволення та покращення суспільного та державного інтересу (наприклад: спори стосовно бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інших органів, які здійснюють владні функції держави в сфері управлінської діяльності тощо). Саме ст. 55 Конституція України закріплює право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб [9]. Тим самим, до компетенції адміністративних судів відно-

сяться всі адміністративні спори, окрім справ, що, згідно зі ст. 18 КАСУ, можна віднести до місцевих загальних судів. Такі спори вони повинні розглядати, враховуючи особливості кожної гілки влади та їх окремих органів, що здійснюють управлінську діяльність. Місцевим загальним судам, які діють як адміністративні суди, підсудні такі справи: 1) адміністративні справи коли одна з сторін є орган чи посадова особа органу місцевого самоврядування; 2) справи, що стосуються притягнення суб'єкта владних повноважень до адміністративної відповідальності; 3) спори, що виникають стосовно обчислення, призначення, перерахунку, здійснення, надання, одержання різного роду виплат між фізичними особами та суб'єктами владних повноважень; 4) питання про бездіяльність державного виконавця чи іншої посадової особи державної виконавчої служби; 5) справи з приводу повернення до своєї країни або до третьої країни іноземців та осіб без громадянства [10].

Саме залежно від компетенції суду виокремлюють підсудність справ. При цьому, аналізуючи поняття підсудності, треба сказати, що воно визначається як поділ компетенції поміж окремими організаційно-структурними

елементами та між судами однієї юрисдикції, щодо розгляду та вирішення справ в адміністративній сфері.

3) організаційний блок. До складу цього елементу відносяться питання з приводу організаційної діяльності суду, а саме: порядку встановлення посади, а також порядку призначення до складу органу і заміщення відповідної посади. Такі елементи регулюються Законом України «Про судоустрій і статус суддів» тощо.

Враховуючи вищевикладене, необхідно зауважити на тому, що суд є спеціальним суб'єктом адміністративного права, який має свою власну правосуб'єктність, яка відрізняється від загальної правосуб'єктності інших колективних суб'єктів. Його особливе місце в адміністративному праві характеризується визначенням функцій і завдань та сферою повноважень властивими лише йому, які необхідні для вирішення певного кола справ. Враховуючи особливості правового статусу суду, які були визначені в процесі нашого дослідження, можемо зробити висновок, що суд як суб'єкт адміністративного права – це спеціальний суб'єкт, що діє в сфері державного управління і маючи владні повноваження здійснює вплив на їх учасників в порядку передбаченому чинним адміністративним законодавством.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Селіванов А.О. Конституційно-правова характеристика публічної влади в умовах застосування адміністративної юрисдикції суду / А.О. Селіванов // Вісник Верховного суду України. – 2011. – № 12 (136). – С. 33-39.
2. Бахрах Д.Н. Очерки теории российского права / Бахрах Д.Н. – М. : Норма, 2008. – 288 с.
3. Стариков Ю.Н. Административное право: сущность, реформа и система / Ю.Н. Стариков // Известие вузов. Правоведение. – 2000. – № 5. – С. 3-24.
4. Кобликов А.С. Судебная политика и способы ее реализации / А.С. Кобликов // Советское государство и право. – 1991. – № 6. – С. 72-77.
5. Ткач Г. Поняття владного повноваження / Г. Ткач // Вісник Львівського національного університету ім. І. Франка : Серія юр. – 2009. – Вип. 49. – С. 101-105.
6. Джабурія О.В. Адміністративні суди в Україні: понятійно-категоріальний аспект правового статусу в контексті завдання адміністративного судочинства / О.В. Джабурія // – С. 320-330 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/ar/2012_46/Djaburiya.pdf.
7. Адміністративне право України : Підручник / Ю.П. Битяк, В.М. Гаращук, О.В. Дьяченко та ін.; За ред. Ю.П. Битяка. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 544 с.
8. Бахрах Д.Н. Административное право : учебник для вузов / Д.Н. Бахрах. – М. : Издательство ВЕК, 1999. – 368 с.
9. Конституція України від 26 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
10. Кодекс адміністративного судочинства України // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 37. – Ст. 446.

УДК 342.98

КОНКУРС ЯК РІЗНОВИД КАДРОВОЇ ПРОЦЕДУРИ ПРИ ФОРМУВАННІ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ COMPETITION AS VARIETY OF SKILLED PROCEDURE AT FORMING OF SKILLED POTENTIAL OF GOVERNMENT SERVICE OF UKRAINE

Єфремова О.П.,

асистент кафедри соціальної педагогіки

Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка

У статті проаналізовані нормативні документи про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад державних службовців. Охарактеризовано конкурс як різновид кадрової процедури при формуванні кадрового потенціалу державної служби України. Доведено, що конкурс застосовується для формування кадрового потенціалу державної служби.

Ключові слова: кадрова процедура, кадровий потенціал, заміщення, вакантна посада, конкурс, державна служба.

В статье проанализированы нормативные документы о порядке проведения конкурса на замещение вакантных должностей государственных служащих. Охарактеризован конкурс как разновидность кадровой процедуры при формировании кадрового потенциала государственной службы Украины. Доказано, что конкурс применяется для формирования кадрового потенциала государственной службы.

Ключевые слова: кадровая процедура, кадровый потенциал, замещение, вакантная должность, конкурс, государственная служба.

In the articles analyzed normative documents are about the order of holding competition on substituting for vacant positions of civil servants. A competition as variety of skilled procedure is described at forming of skilled potential of government service of Ukraine. It is well-proven that a competition is used for forming of skilled potential of government service.

Key words: skilled procedure, skilled potential, substitution, vacant position, competition, government service.

Постановка проблеми. Ефективність діяльності державного органу значною мірою визначається ступенем відповідності державних службовців посадам, котрі вони займають чи мають зайняти. Виявити ступінь відповіднос-

ті службовців вимогам посади у державному органі можна у процесі нормативно встановленої процедури добору та розстановки кадрів, а саме конкурсної процедури прийому на державну службу. Необхідність та значення кон-